

Антон ТИМОХІН
Донецький національний університет

ПРОБЛЕМИ МЕДИЧНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ ТА ПОТЕНЦІАЛЬНІ ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ ЧЕРЕЗ ПОЄДНАННЯ ІНТЕРЕСІВ ДЕРЖАВИ ТА ПРИВАТНОГО СЕКТОРУ У ПАРТНЕРСТВІ

Наявність здорової робочої сили має життєво-важливе значення для конкурентоспроможності країни. Тому розвиток сфери охорони здоров'я та інвестиції в цей сектор стають вкрай важливі не лише з моральної, але і з економічної точки зору. Система охорони здоров'я України не задовольняє потреб країни в позитивних індексах та показниках здоров'я нації, маючи певні вади, серед яких – низька якість медичного обслуговування, принизливе стягування плати за послуги у вигляді благодійності та інше. Недостатню увагу в розвитку цієї галузі прийнято пов'язувати із недостатнім фінансуванням. Це і зумовлює необхідність залучати у процес розвитку додаткових суб'єктів. Таким суб'єктом може стати приватний сектор економіки.

Метою роботи є визначення проблеми медичного сектору української економіки та знаходження потенціальних шляхів їх вирішення за допомогою державно-приватного партнерства.

Проблему державно-приватного партнерства досліджували багато учених-економістів таких як Т. Веблен, Дж. Кейнс, Р. Коуз, В. Вакуленко, О. Берданова, К. Павлюк та ін.

Міжнародна практика (США, Канада, Швеція) свідчить, що приватна, і державна моделі системи охорони здоров'я можуть бути успішними, але кращим варіантом є органічне поєднання. В Україні склалася парадоксальна ситуація: де-факто медицина є приватною, де-юре – державною. На основі цього склалося багато розбіжностей, що окремо заважають ефективній праці сектору. Серед таких є: приватні медустанови в Україні більш орієнтовані на отримання прибутку, про що свідчить їх переважна профілізація; значний ресурс сектору приватної медицини не використовується задля вирішення державних проблем, частково – через заборону втручатися у деякі проекти (лікування туберкульозу, щеплення та інше); уряд стоїть перед вибором: або реформувати те, що залишилося з часів розпаду Радянського Союзу, або будувати здравоохоронні систему наново; держава корумпована владою, коли приватний сектор корумпований грошима. Тому жодна з монополій не стане ключовим фактором успіху.

Українські лікарі готові прикласти свої сили для вирішення проблем такої економіки, однак для цього держава повинна запропонувати оптимальну схему фінансових взаємовідносин між лікарем та пацієнтом. Для цього необхідно вирішити комплекс завдань, серед яких:

1. Потрібно знайти форму для збалансування державних і приватних інтересів. Адже новітні фармацевтичні засоби є надто дорогими для основного сегменту споживачів;
2. Необхідність дотримання принципу верховенства права. Коли в країні з'явиться незалежна судова система, пацієнти будуть захищені від корумпованості системи медицини [1].

Якщо пункт другий – це сфера діяльності, що стосується безпосередньо органів влади та інших правових інститутів, то форма, щоб дозволила поєднувати інтереси держави та приватного сектору в продуктивній співпраці – вже існує – це державно-приватне партнерство (далі – ДПП).

ДПП в даному контексті виступає формою співпраці держави та приватного сектору, що передбачає дозвіл концесіонеру на здійснення діяльності, спрямованої на реалізацію проекту, із збереженням контрольних функцій за державним власником. В межах ДПП укладаються концесії, що передбачають довгострокову співпрацю, орієнтовано від 5 до 50 років. Присутність приватного сектору має значно знизити кількість скарг на умови лікування та кваліфікацію робітників.

Сьогодні бізнес вже встиг усвідомити необхідність інвестування в розвиток інфраструктури приватних лікувальних установ, очікуючи на зацікавленість влади в співпраці.

ДПП активно використовується у світовій практиці. Завдяки державно-приватній співпраці у Великобританії було відкрито 130 клінік, лікування в них через спеціальні програми доступно практично кожному громадянину. За такою ж схемою в Німеччині кількість приватних клінік за три роки зростає з 4 до 24% [2].

Щоб принципи ДПП у повній мірі були відображені у вітчизняній практиці, потрібно розвивати інструменти здійснення такої політики, серед яких: добровільне медичне страхування; треба скоректувати оподаткування прибутку медичних організацій і бізнесу, що вкладає гроші в розвиток охорони здоров'я; також важливо ввести можливість заліку коштів обов'язкового медичного страхування при купівлі додаткових полісів медичного страхування для фізичних та юридичних осіб.

Форма ДПП була дуже популярна напередодні Євро-2012, також користуються нею і зараз у Росії, де проходить підготовка до зимової Олімпіади-2014. Таким чином, ДПП вже довела свою ефективність та практичність у вирішенні серйозних задач, що стоять перед економікою. Отже ДПП є реальним інструментом підвищення якості та кваліфікації медичного обслуговування в Україні вже сьогодні.

Література

1. Фонд ефективне управління – [Електронний ресурс] – Режим доступу http://www.feg.org.ua/ru/news/foundation_press/301.html

2. Державно-приватне партнерство в охороні здоров'я – [Електронний ресурс] – Режим доступу <http://bujet.ru/article/59857.php>

Володимир ТОЧИНСЬКИЙ, Андрій ОРИХОВСЬКИЙ
Преса України, журнал «Дніпро», м. Київ

ВИЗНАЧАЛЬНІ КУЛЬТУРНІ СКЛАДОВІ У КОНТЕКСТІ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ

В Україні під терміном «культура» розуміють сукупність закладів духовного виховання населення (літературні студії, музеї, театри і кінотеатри, виставкові зали тощо). Вирішення проблем пов'язаних з функціонуванням даної сфери в нашій країні, як і в країнах колишнього радянського простору є складним та неординарним. Досить часто, наприклад переведення будь-якого впливового видання під егіду державного управління призводить до його повного занепаду (як і музеїв, театрів, бібліотек).

На думку багатьох західних (Фромм, Хайдеггер) та вітчизняних учених – надзвичайно важливу роль у злагодженому функціонування економіки відіграють такі складові, як: Художня література; Мистецтво; Музика.

Які з одного боку відбивають проблеми певних соціально-економічних відносин, з іншого боку формують необхідні стереотипи мислення. Одним з прикрих фактів є те, що на фінансування інститутів культури і освіти виділяється близько 2,5% видатків держбюджету України, тоді як на утримання президентських структур витрачається близько 6%. Як ці цифри не були б наближені до правильних чи точних по факту, але вони говорять самі за себе. Тут проявляється певний ефект економіки без математики. Глобальні економічні процеси в контексті різних культурних зрушень суттєво відрізняються в ряді Західних постіндустріальних країн та країн СНД. Для західного правоусвідомлення, вони є невідними, бо наші закони не дають можливостей для вільного існування і самореалізації людини, а для української свідомості – західне життя є невідним, бо їхній громадянин – «раб» своєї законослухняності в більшій мірі. В той час, як в ряді західних літературних (художніх) творів зручним і життєстійким психологічним типом є «бадьорий оптиміст», а в Україні та Росії найбільш стійким та психологічним типом є «той, що постійно скаржиться на життя». Що стало передумовою таких сформованих позицій?

По-перше: пізні зародження в країнах «третього світу» наближених до сучасних (капіталістичних) або ринкових відносин. По-друге з розвитком науки і техніки розширення ринку